

Nr 559

Av herrar **Börjesson** i Falköping och **Eriksson** i Bäckmora, om
kontinuerlig mikrofilmning av svensk dagspress.

(Lika lydande med motion nr 460 i Första kammaren)

Tidningspressen spelar en mycket viktig roll som underlag och källa för olika slag av forskning. Det gäller kanske främst för sådana ämnen som statskunskap, litteraturhistoria, historia och sociologi, men även inom många andra discipliner kan behovet av tillgång till tidningslägg vara påtagligt. Inom den kraftigt expanderande tvärvetenskapliga forskningen har redan dokumenterats nödvändigheten av att ha tillgång till tidningar av skilda årgångar. Forskarna har att vid behov av tidningar i första hand vända sig till de fem universitetsbiblioteken.

Det vore av allra största betydelse om biblioteken mer än hittills kunde använda sig av mikrofilmning av dagstidningar. Härigenom skulle möjligheten att utnyttja dagspressen som forskningsunderlag väsentligt öka. Mikrofilmat material går att utan större svårigheter sända till vederbörande forskare. De nuvarande tidningsläggen däremot kan inte flyttas utan måste studeras på platsen. Vidare har erfarenheten visat att ett alltför flitigt studium av dagspressläggen i universitetsbiblioteken ovillkorligen medför, att läggen nöts sönder och förstörs. Genom att hänvisa till mikrofilmat material skulle originalläggerna kunna förvaras helt intakta. Detta kan dock inte ske för obegränsad tid. Tidningsläggen blir, när materialet blivit tillräckligt gammalt, svåra att läsa. Mikrofilmning skulle därför också innebära en viss garanti för att pressmaterialet kunde arkiveras på ett mer beständigt sätt.

Mikrofilmning av tidningslägg utföres i viss utsträckning av Centrala filmarkivet i Stockholm som är enda företaget i branschen. Arkivet har nyligen publicerat en förteckning över svenska tidningar på mikrofilm, där det framgår vilka tidningar som löpande låter mikrofilma sina lägg, samt vilka tidningar som har äldre årgångar mikrofilmade.

Kostnaderna för nyfotografering av tidningar är för närvarande 19,8 öre per exponering. Som exempel kan nämnas att för fotografering av Dagens Nyheters A-upplaga fordras ca 18 000 exponeringar per år, vilket motsvarar en årskostnad av ca 3 560 kronor.

För kopiering av mikrofilm uppgår kostnaden till 8,8 öre per exponering.

Bibliotek och andra institutioner som kontinuerligt låter kopiera tidningslägg erhåller mängdrabatt. Kostnaden för exempelvis Dagens Nyhe-

ters A-upplaga uppgår efter rabattering till 1 080 per år, d.v.s. ca 6 öre per exponering.

Med tanke på tidningspressens betydelse som forskningsunderlag vill undertecknade motionärer föreslå att vägar prövas för att genom det allmännas försorg bekosta en fortlöpande mikrofilmning av våra tidningar.

Med hänvisning till det sagda får undertecknade motionärer hemställa, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en utredning om möjligheten för det allmänna att bekosta kontinuerlig mikrofilmning av den svenska dagspressen.

Stockholm den 25 januari 1966

Bengt Börjesson
i Falköping

John Eriksson
i Bäckmora